

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

April 2022 | ET

EMSK Info ERIVÄLJAANNE – EMSK Ukraina heaks

„Kohalik vaade“ – 3. hooaja 17. osa. Kodanikuühiskond ühtselt Venemaa agressiooni vastu

Alates 24. veebruarist 2022 on Ukraina seisnud silmitsi Venemaa sissetungiga oma territooriumile. Lisaks sõjalisele ja rahalisele abile, mida saabub kogu maailmast, teevad Euroopa ja Ukraina kodanikuühiskond koostööd, et aidata hädas olevaid kogukondi. Selles „Kohaliku vaate“ osas palusime mõnel nende esindajal jutustada meile oma lugu.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liige **Elena Calistru** selgitab, kuidas paljud Rumeenia kodanikud aitavad põgenevatel ukrainlastel leida peavarju ja toitu ning miks nad seda teevad. Ta räägib ka rollist, mida täidab komitee, kes oma võrgustikku kasutades suudab kiiresti luua mehhanismid kõige nõrgemate aitamiseks.

Brüsselis ja Kiievis asuva vabaühenduse Promote Ukraine asutaja **Marta Barandi** kirjeldab olukorda Ukraina vaatenurgast. Ta räägib sellest, kuidas tema töö sõja puhkedes muutus, kui oluline on kodanikuühiskonna roll ja et ukrainlased ei alistu sissetungija ees mitte iialgi.

Lõpetuseks räägib Gazeta Wyborcza asepeatoimetaja **Bartosz Wieliński** sõja mõjust Poolale ja sellest, kuidas Poola rahvas on võtmas omaks uut suhtumist pagulastesse. Ta selgitab näiteks, kuidas koolides võetakse vastu ja aidatakse noori ukrainlasi. (tk)

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

JUHTKIRI

Juhtkiri

Oleme Ukrainaga solidaarsed

Head lugejad!

Sel traagilisel ajal, mille on põhjustanud Venemaa provotseerimata ja põhjendamatu sõjaline agressioon Ukraina vastu, oleme solidaarsed Ukraina rahvaga.

Täiskogu märtsi istungjärgul töid Ukraina ja Venemaa kodanikuühiskonna esindajad arutellu tugeva emotsionaalse noodi oma vahetute sõjakogemuste kaudu. „See sõda ei ole mitte ainult sõjaline agressioon Ukraina vastu, vaid ka tsivilisatsioonivastane kuritegu.“ Need sõnad, mis leidsid täiskogul liikmete ja külaliste hulgas vastukaja, ütles **Anatoli Kinahh**, kes on Ukraina riikliku kolmepoolse sotsiaal- ja majandusnõukogu juht.

Komitee liikmed toetasid resolutsiooni „[Sõda Ukrainas ning selle majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnamõju](#)“, nad väljendasid solidaarsust Ukrainaga ning rõhutasid kodanikuühiskonna rolli Ukraina rahva ja pagulaste abistamisel.

Euroopa seisab silmitsi suurima pagulaskriisiga pärast teist maailmasõda, sest ainuüksi ühe kuu jooksul pidid riigist põgenema umbes 3,5 miljonit inimest, sealhulgas 1,8 miljonit last. Euroopa seisab aga koos Ukraina rahvaga, muutes solidaarsuse tegudeks.

Kohe sõja algusest oleme näinud inimeste erakordset abivalmidust Ukraina pagulaste suhtes. See on ainulaadne näide solidaarsusest, ühtsusest ja altruismist.

Kodanikuühiskond seisab koos Ukraina rahvaga. Ukraina rahvas kaitseb meie kõigi rahu ja julgeolekut. Sellel inimtragöödial puuduvad piirid. See puudutab meid kõiki.

Organiseeritud kodanikuühiskonda esindav Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee muudab sõnad tegudeks. Meie liikmed ja nende organisatsioonid on täielikult pühendunud Ukraina pagulaste abistamisele igal võimalikul viisil ning on tegutsenud muljetavaldavalt.

Oleme loonud Ukrainale pühendatud veebilehe <https://www.eesc.europa.eu/en/initiatives/eesc-ukraine>, kus näete meie liikmete ja nende kodanikuühiskonna organisatsioonide tööd ja algatusi.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee asepresident Cillian Lohan

TEEL UKRAINAST...

Ukraina traagiline ajalugu on meie silme ees lahti rullumas tänu väsimatule ja kangelaslikule tööle, mida teevad ajakirjanikud, fotograafid ja kaameramehed, kes lähevad sinna, kuhu meie ei pääse.

Üks neist, Poola fotograaf **Sławek Kaminski**, saatis meile fotod Valgevene-Poola piirilt, Poola linnast Rzeszówist ning Poola-Ukraina piirilt Medyka-Šehönist.

Täna avaldame tema teise foto Poola-Ukraina piirilt. Aitäh jäädvustatud hetkede eest! (ehp)

Foto: Sławek Kaminski/GW

OTSE ASJA KALLALE!

Arvamusveerus „Otse asja kallale!“ kutsume komitee liikmeid üles rõhutama teatud arvamuse või algatuse neid aspekte, mida nad peavad oluliseks. Seekord palusime ELi ja Ukraina kodanikuühiskonna platvormi kaasesimehel **Veselin Mitovil** selgitada platvormi rolli ja eelkõige selle ülesandeid Ukrainas käimas oleva sõja kontekstis.

ELi ja Ukraina kodanikuühiskonna platvorm loodi 2015. aastal, võttes aluseks 21. märtsil 2014 allkirjastatud ELi-Ukraina assotsieerimislepingu artikli 469. See võimaldab kummagi poole kodanikuühiskonna organisatsioonidel jälgida lepingu rakendamist. (at)

MEIE ESIMENE ÜLESANNE ON NÜÜD UKRAINA SÕJAPÕGENIKE INTEGREERIMINE EUROOPA ÜHISKONDA

ELi ja Ukraina kodanikuühiskonna platvormi kaasesimehena leian, et taastada ja säilita tuleb sidemed platvormi liikmete vahel, kes esindavad tööandjaid, töötajaid ja valitsusväliseid organisatsioone. Praegusel otsustaval ajal, mil Ukrainas on käimas sõda, peame hoidma kontakte kodanikuühiskonna platvormi Ukraina pooltega.

Kui meil õnnestub hoida tihedaid sidemeid ja tagada võrgustiku toimimine, saame teha edusamme prioriteetide osas. Praegu peaks peamine eesmärk olema teha kindlaks Ukraina rahva praktilised vajadused ja vaadata, kuidas saame ELi kodanikuühiskonna platvormi liikmetena abistada oma Ukraina kolleege solidaarselt selles äärmiselt raskes olukorras.

Kuid leian, et meie kõige olulisem ülesanne on aidata kaasa Ukraina sõjapõgenike integreerimisele, sest üle viie miljoni inimese on põgenenud naaberriikidesse ja teistesse Euroopa riikidesse. Meie ELi ja Ukraina kodanikuühiskonna platvormi eelseisva kohtumise tegevuskavas peaks olema kõige tähtsamal kohal Ukraina pagulaste sotsiaalne ja majanduslik integratsioon. Peame leidma viise, kuidas Ukraina täiskasvanud ja lapsed saaksid lõimuda konkreetse riigi sotsiaalsesse ja majanduslikku struktuuri, et aidata leevendada sõjatraumat. Kui sõda on lõppenud, on meie järgmine samm aidata neil inimestel taas Ukraina ühiskonda integreeruda.

Me toetame Ukraina rahvast ja väljendame kodanikuühiskonna platvormina oma täielikku solidaarsust.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liige, ELi ja Ukraina kodanikuühiskonna platvormi kaasesimees Veselin Mitov

„ÜKS KÜSIMUS...“

Üks küsimus...

Rubriigis „Üks küsimus...“ vastab Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee endine liige David Stulík EMSK Info küsimusele Ukraina sõja võimalike tagajärgede kohta.

David Stulík on praegu Tšehhi mõttekoja European Values Center for Security Policy vanemanalüütik ja Ida-Euroopa programmi juht. Ta on ka ametliku Tšehhi-Ukraina kodanikuühiskonna foorumi kaasesimees. Enne seda töötas ta 12 aastat ELi diplomaadina Ukrainas, olles seal ELi

delegatsiooni pressi- ja teabeametnik. Pärast Tšehhi Vabariigi ühinemist ELiga nimetas Tšehhi Vabariigi valitsus ta Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liikmeks. Komitees esindas Stulík Tšehhi valitsusvälist sektorit ja oli ka Valgevene teema raportöör. Tema huvivaldkonnad ja eksperditeadmised on seotud ELi laienemis- ja naabruspoliitika, kodanikuühiskonna arendamise, ELi teabevahetuspoliitika, ELi lobitöö, kodanikuühiskonna dialoogi ning kommunistlikult režiimilt ülemineku sotsiaal-majanduslike tagajärgedega. (ab)

David Stulík: „Kogeme enneolematut solidaarsus- ja toetuslainet Ukrainale?“

EMSK Info: Seoses Venemaa sõjaga Ukraina vastu kogeme kodanikuühiskonna enneolematut koondumist, et visalt tegutsedes Ukraina rahvast aidata. Millised on kõige märkimisväärsemad meetmed selles inimeste tohutu toetuse

laines Ukrainale - humanitaarabi, transport, haridus, majutus, koolid, võõrkeeleõpe? Mida võime sellest õppida kodanikena, kes seisavad silmitsi inimtragöödiaga?

David Stulík: ELis on Ukrainale osaks saanud enneolematu solidaarsus- ja toetuslaine, mis annab lootust, et lõpuks saavutavad Euroopa väärtused võidu Venemaa barbaarsuse ja toore jõu julma kasutamise üle.

On nii liigutav ja emotsionaalselt julgustav näha kogu humanitaarabi, mida eurooplased osutavad Ukrainale. Siiski peaksime teadvustama mõnd asjaolu, mida ELi kodanikuühiskond peaks arvesse võtma.

Esiteks, aidates Ukraina pagulastel rahuldada kõiki nende vajadusi (eluase, laste haridus, töökohad), tegeleme Putini Venemaa toime pandud julmuse ja sõjakuritegude tagajärgedega. Kuid me peame tegelema nende hirmutegudeni viinud põhjusega. Põhjus on Putini režiim, mida Vene rahvas endiselt laialdaselt toetab.

Kui meil õnnestub see peatada, peatame ka Ukraina pagulaste voo Euroopasse. Ukrainlastel oleks väga hea meel jääda oma koduriiki ja elada seal rahus.

See toob mind teise asjaoluni, millega Euroopa kodanikuühiskond peaks minu arvates aktiivselt tegelema. Meil tuleb lõpetada Venemaa juhtide arutu tegutsemine.

Peame teadvustama, et nad ründavad ka meid, mitte üksnes Ukrainat. Venemaa propagandas kujutatakse meid, ELi ja NATOt, oma põlisvaenlasena, kes kasutab Ukrainat marionetina Venemaa vastu.

Siiski tekib loogiline küsimus, kuidas peatada Putini Venemaa. Ainuüksi majandussanktsioonid ei vii režiimi muutumiseni Venemaal.

Kardan, et ainus lahendus Putini peatamiseks on Ukrainas asuvad Venemaa relvajõud sõjaliselt alistada. See peaks olema praegu esmane prioriteet, et lõpetada süütute tsiviilisikute tapmine Ukrainas ja hoida ära sõja kandumine mujale Euroopasse. Ei ole kahtlust, et Venemaa agressiivne käitumine ja plaanid puudutavad ka meid, vähemalt mõnd ELi liikmesriiki, eelkõige Ida- ja Kesk-Euroopas. Jah, ka meie oleme Venemaa kindralite radaril ühena „legitiimsetest“ sihtmärkidest.

Kui sõda ei lõpetata praegu Ukrainas, oleme me järgmised ja sõda jõuab ka meieni. Peame tunnistama, et oleme *de facto* juba selles sõjas. Vähemalt tutvustatakse sellisena ELi ja NATO rolli Venemaa (tsenseeritud) meedias.

Seepärast peaksime meie, eurooplased, tegema kõik endast oleneva, et aidata kaasa Ukraina võidule lahinguväljal. Lisaks Venemaa-vastaste majandus- ja muude sanktsioonide karmistamisele peame olema valmis varustama Ukraina armeed kõigi vajalike sõjaliste vahenditega, mida ta palub.

Olen loomult patsifist, kuid need on otsustava tähtsusega hetked, mil liberaalne demokraatia peab end kaitsma seda hävitada soovijate eest. Need meie vaenlased mõistavad ainult jõu ja sõjalise võimsuse keelt. Me ei tohiks karta ega häbeneda selle kasutamist, sest kaalul on meie püsijäämine demokraatliku ühiskonnana.

ARVAKE ÄRA, KES ON KÜLAS?

Üllatuskülaline

Iga kuu tutvustame teile rubriigis „Üllatuskülaline“ mõnd tähelepanuväärset avaliku elu tegelast, kelle pühendunud töö on teistele inspiratsiooniallikaks. Iseäranis on eeskujuks nende julgus, tugevus ja otsusekindlus ning nende väljapaistev professionaalsus väärrib austust.

Meie tänane külaline on Ukraina ajakirjanik, Ukraina kriisimeediakeskuse rahvusvahelise osakonna juht ja taskuhäälingu „Explaining Ukraine“ („Ukrainat selgitades“) kaasjuhataja **Tetjana Oharkova**. Ta on ka Kiievi Mohõla Akadeemia õppejõud ja kaitses Pariisi XII Val-de-Marne'i ülikoolis doktorikraadi kirjanduse alal.

Tetjana on sagedane külaline tele- ja raadiosaadetes üle maailma, kus ta kirjeldab Ukraina rahva tragöödiat ja annab läbinägelikke kommentaare selle inimliku tragöödia kohta.

Käesolevas EMSK Info eriväljaandes jagab ta meie lugejatega oma isiklikku tunnistust, mis on seda võimsam, kuna see on koostatud piiratud, piinatud ja kangelaslikus Ukrainas endas, mida ta ei ole sõjast hoolimata jätnud. (eh)

Tetyana Ogarkova: Vladimir Putini viimane sõda

24. veebruaril 2022 hommikul kell 5 äratas meid kaugelt kostuv imelik müra, mis meenutas väga plahvatusi. Lapsed magasid rahulikult oma voodites, kuid telefonid piiksusid lõputult sõnumeid edastades. Sõda oli alanud. Kiievist, Harkivist, Ivano-Frankivskist ja teistest Ukraina linnadest tulid teated plahvatustest, mis osutusid raketirünnakuteks.

Ühes esimestest rünnakutest hävis Brovarõ sõjaväealal hoone, kus elas meie vanema tütre tantsuõpetaja. Mõni tund hiljem istusin ma autosse, et minna otsima sõpra, kes ei vastanud mu kõnedele. Mulle tulid vastu

Ukraina tankid. Nende roomikutest jäid asfaldile maha jäljed.

Pärast seda valusat ärkamist 24. veebruari 2022 hommikul, mil hävitati jäädavalt kogu meie senine maailm, ei ole me enam kordagi uinunud. Me vaatame oma uut tegelikkust pärani silmadega. Sõja esimesel nädalal nägime esimest korda oma sõpru lahinguväljal langemas. Samuti nägime, et Ukraina sõjavägi suutis vastu panna „maailma suuruselt teisele sõjaväele“. Oleme näinud eurooplasi meile relvi saatmas ja arutamas tulevaste sanktsioonide üle.

Me vaatame pärani silmadega eelkõige Venemaa suunas. Ja me ei suuda mõista, kui sügavale on võimalik langeda: sõdurid uhkustavad oma naiste ees laastatud küladest varastatud kohvimasinatega, vaipade ja isegi pesumasinatega. Me ei suuda uskuda nende julmust: nad tapavad relvastamata tsiviilisi lasuga kuklasse, nad vägistavad ukraina naised nende laste silme ees ja põletavad nende surnukehi. Nad pommitavad meie haiglaid ja tulistavad meid raketidega iga päev, ilma ühtegi päeva vahele jätmata. Me ei suuda mõista nende rumalust: nende sõdurid kaevavad rohkem kui kuu aja jooksul kaevikuid Tšernobõli saastunud pinnasesse, enne kui nad tuli viia Valgevenesse, kuna nad olid saanud kiiritada ja olid juba suremas.

Me vaatame pärani silmadega moodsa Venemaa tegelikkust. Putin ei ole ainus, kes seda sõda peab. Levada keskuse hiljutise uuringu kohaselt toetab teda 85 % venelastest.

On aeg sellele uuele tegelikkusele silma vaadata. Ukraina sõdurite kangelaslik vastupanu, Ukraina läänepartnerite sõjaline abi ja ranged sanktsioonid avaldavad mõju.

Aga sõda kestab edasi. Kõige olulisem on vastu panna, mitte alla anda ega anda järele kiusatusele sõlmida relvarahu järelemõtlematult või liialt kiiresti – ükskõik millisel hetkel. Me kõik ihkame rahu. Meil on ainulaadne võimalus tagada, et see provotseerimata kallaletung Venemaa poolt jääks tema viimaseks sõjaks. Mitte ükski relvarahu, mitte ükski järeleandmine territoriaalsetele nõudmistele ja mitte ükski kompromiss ei vii selle tulemuseni. Need annaksid Venemaale võimaluse uhkustada osalise võiduga ja puhuda veelgi enam lõkkele vene ühiskonna agressiivsust ja kättemaksu.

Transnistria 1992. aastal, Gruusia 2008. aastal, Krim ja Donbas 2014. aastal – igal kümnendil on Venemaa põhjustanud probleeme ja tekitanud ohte, mis rõhuvad seda piirkonda. Kreml on kasutanud oma agressiooni

jätkamiseks ettekäändena kõiki läänemaailma nõrkusi. Me vaatame tegelikkust pärani silmadega. Rahu saavutamiseks peame jätkama sõda. Sõda Venemaa vastu.

Ma peame olema vaprad. Väga vaprad. Vaprad ei pea olema mitte ainult Ukraina sõdurid, vaid ka lääneriikide partnerid, et karmistada sanktsioone (Venemaa majanduse hävitamiseks) ja vajaliku ründerelvastuse tarnimiseks ukrainlastele (et tõrjuda Venemaa väed teisele poole piiri).

Ma peame olema ka otsustavad. Otsustavust on vaja, et me suudaksime pärast Venemaa vältimatut lüüasaamist teha igale Venemaa kodanikule selgeks nende ajaloolise vastutuse selle ebainimliku barbaarsuse eest. Selleks tuleb tasuda ülesehitamistööde eest kahe või kolme põlvkonna jooksul. Koostada ajalooõpikuid, mis sisaldavad nende sõjakuritegude üksikasjalikke kirjeldusi. Avada Moskva kesklinnas Mariupoli ja Butša lahingutele pühendatud muuseumid.

Alles pärast seda enesehävituslik sõda on võimalik luua uus Venemaa, mis ei viskleks oma haavatud imperialistlike püüdluste küüsis ega püüaks taastada oma ajaloolist hiilgust naaberriikide arvelt.

Ärgates 24. veebruari hommikul kell 5 kuulsime Putinit väitmas, et „sõjalise erioperatsiooni“ eesmärk on „denatsifitseerimine“ ja „demilitariseerimine“. Aga avagem oma silmad! Ukraina ei vaja „denatsifitseerimist“ ega „demilitariseerimist“. Seda kõike tuleb teha Venemaal.

EMSK UUDISED

[Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arutab resolutsiooni sõja majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnamõju kohta Ukrainas](#)

Euroopa Ülemkogu tippkohtumise taustal, kus sõda on päevakorras tähtsal kohal, võttis Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 24. märtsil vastu resolutsiooni teemal „Sõda Ukrainas ning selle majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnamõju“.

Täiskogu võttis resolutsiooni vastu pärast arutelu siseasjade voliniku **Ylva Johanssoni** ning mitme Ukraina ja Venemaa kodanikuühiskonna juhtiva esindajaga.

Komitee liikmed väljendasid solidaarsust Ukrainaga ning toonitasid kodanikuühiskonna rolli Ukraina rahva ja pagulaste abistamisel.

Arutelu avades rõhutas president **Christa Schweng**: „See sissetung on seadnud ohtu meie julgeoleku ja väärtused ning EL toetab õigustatult ja jõuliselt Ukrainat, reageerides ühtselt ja solidaarselt“.

Siseasjade volinik **Ylva Johansson** rõhutas komitee äärmiselt olulist rolli oma teadmiste kasutamisel kohapeal. Euroopa on seni vastu võtnud 3,5 miljonit Ukraina pagulast, sealhulgas 1,8 miljonit last. Kodanikuühiskonna enneolematu solidaarsus Ukraina sõja eest põgenevate inimestega on olnud märkimisväärne, mistõttu „meil kõigil on uhke tunne olla eurooplane,“ sõnas Ylva Johansson.

Komitee kolme rühma esimehed, kes on resolutsiooni raportöörid, rõhutasid suuri probleeme, mida tekitab Euroopale sõda.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tööandjate rühma esimees **Stefano Mallia** ütles: „Me kiidame oma resolutsioonis heaks seni võetud humanitaarmede ja kutsume liikmesriike tungivalt üles Ukrainat veelgi rohkem aitama.“

Töötajate rühma esimees **Oliver Röpke** ütles: „Üks minu põhisõnum on see, et rahvusvaheline üldsus ja Euroopa peavad selles olukorras ühtseks jääma.“

Euroopa mitmekesisuse rühma esimees **Séamus Boland** sõnas: „Venemaa sissetung Ukrainasse on vägivaldseim provotseerimata agressioon Euroopas alates 1939. aastast ning me peame sellele vastu seisma.“

Ukraina ja Venemaa kodanikuühiskonna esindajad töid arutellu tugeva emotsionaalse noodi oma vahetute sõjakogemuste kaudu.

Liikumise „Open Russia“ asutaja **Mihhail Hodorkovski** juhtis tähelepanu desinformatsiooni katastroofilistele tagajärgedele. Ta ütles: „Oleme pühendunud desinformatsiooni vastu võitlemisele, tehes seda ka väljaspool Venemaad.“

Ukraina riikliku kolmepoolse sotsiaal- ja majandusnõukogu president **Anatoli Kinahh** ütles Venemaa tegusid kirjeldades, et need on „mitte ainult sõjaline agressioon, vaid ka tsivilisatsioonivastane kuritegu“.

Ukraina kodanikuühiskonna platvormi esimees **Oleksandr Šubin** palus, et Euroopa jätkaks Ukraina ja tema Euroopa perre kuulumise püüdluste toetamist.

Ukraina kaubandus- ja tööstuskoja president **Gennadi Tšožokov** palus Euroopa tööandjatel ja äriorganisatsioonidel Ukraina ettevõtteid toetada.

Lõpetuseks kutsus **Jevgenija Pavlova** Ukraina puuetega inimeste rahvuskogust inimesi üles mitte unustama puuetega ukrainlasi, kes vajavad erilist tähelepanu. (at)

[Komitee resolutsiooni täisteksti](#) leiab komitee veebisaidilt.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee näitab üles solidaarsust ja ühtsust Ukrainaga

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee president Christa Schweng

Näeme provotseerimata agressiooni vabaduse, demokraatia, väärtuste ja Euroopa Liidu aluste vastu. Euroopa Liit rajati õiguse jõul, mitte jõu õigusel. Euroopa Liidu loomise algpõhjus – see tähendab rahu – on

tänapäeval olulisem kui kunagi varem. Eurooplastena peame seisma üheskoos solidaarselt Ukraina rahva kõrval.

Teabevahetuse eest vastutav asepresident Cillian Lohan

Me oleme Ukraina rahvaga solidaarsed. Näen imetlusega ELi ja Ukraina kodanikuühiskonna vahel juba loodud tugevat partnerlust. Sõja algusest saadik oleme näinud inimeste erakordset abivalmidust Ukraina pagulaste suhtes. See on ainulaadne näide solidaarsusest, ühtsusest ja altruismist. Ukraina rahvas kaitseb meie kõigi rahu ja julgeolekut. Sellel inimtragöödial puuduvad piirid. See puudutab meid kõiki.

Eelarve eest vastutav asepresident Giulia Barbucci

Sõda ei ole vastuvõetav mitte kusagil ja see tuleb alati hukka mõista. See põhjustab ainult hävingut, surma ja õudust. Ukrainas, Euroopa Liidu piiride lähedal, on Euroopa ajaloo kell tagasi pööratud: näeme asju, mida arvasime üksnes minevikku kuuluvat. Selles kohutavas tragöödias on Euroopa institutsioonid ühendanud jõud, toonud kuuldavale oma vastuseisu sellele lubamatule agressioonile ja avanud ukсед sõja eest põgenevatele inimestele, eelkõige naistele, lastele ja eakatele. Komitee on koos kodanikuühiskonna organisatsioonidega kasutanud kogu oma tugevat solidaarsust, et aidata nende julmuse ohvreid. Euroopa Liidul on kohustus etendada otsustavat rolli selliste diplomaatiliste lahenduste otsimisel, mis lõpetaksid konflikti, võtta viivitamata meetmeid nende kuritegude eest vastutavate isikute vastutusele võtmiseks ning astuda konkreetseid samme ülesehitustöös.

Tööandjate rühma esimees Stefano Mallia

Pärast Venemaa sissetungi Ukrainasse võttis EL meetmeid, mis olid vaid mõni kuu tagasi kujutlematud. Ukraina sõda toob esile ELi ja selle elanike humaansuse, sest nad seavad vabaduse ja rahu oma huvide ja kaubandusest ettepoole. Euroopa ärkamine on näha kõigi poliitiliste jõudude lõikes. Kui Euroopa soovib jätkuvalt elada rahu, peab ta töötama välja tugeva välispoliitika ja ühise kaitse. Nüüd, mil näeme oma maailmajaos jälle sõda, ei ole see teema enam tabu. See kasvav hoog rahu ja solidaarsuse tagamisel annab Euroopale uue keskme, mille ümber mobiliseerida eurooplasi ja mitte ainult neid. Et jätkata oma rajamistööd, pidi EL taas avastama oma soovi rahu järele. Selle asemel, et Euroopat lõhestada, on Putin selle missiooni nimel meid kõiki ühendanud.

Töötajate rühma esimees Oliver Röpke

Venemaa agressioon on otsene oht Euroopa Liidule. Peame olema ühtsed ja seisma solidaarselt Ukraina rahva kõrval – nii nende kõrval, kes põgenevad praegu pagulastena, kui ka nende kõrval, kes jäävad kohapeale võitlema. Ametiühingud teavad, et sõjamasinat hoitakse töös töötajate verega, nad nõuavad Venemaa vägede väljaviimist ning toetavad kodanikuühiskonda nii Ukrainas kui ka Venemaal.

Euroopa mitmekesisuse rühma esimees Séamus Boland

Oleme kuristiku äärel ja peame sirutama käe Ukraina kodanikuühiskonna organisatsioonidele. Kaalul on meie euroopalikud väärtused ja põhimõtted ning me peame julgelt võtma sõna agressiooni vastu ja nende

väärtuste toetuseks, mille eest Euroopa on seisnud alates teisest maailmasõjast. Me teame oma ajaloost, et rahu on habras. See nõuab kogu meie tähelepanu ja pühendumust. Kui me sellel tallume, võime me, inimesed, minema pühkida kogu meie maailma ja selle kõik eluvormid. On äärmiselt oluline, et EL ja Euroopa pere laiemas mõttes jääks naabritega ühtseks ja solidaarseks.

Välissuhete sektsiooni esimees Dimitris Dimitriadis

Komitee püüab jätkata Ukraina kodanikuühiskonna toetamist sisse töötatud kanalite kaudu, nagu seda on ELi ja Ukraina kodanikuühiskonna platvorm, ning meie kahepoolsete kontaktide kaudu.

[Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee avab oma ukseid Ukraina kodanikuühiskonnale](#)

Selleks et muuta solidaarsus Ukrainaga konkreetseks tegevuseks, ühineb Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee Euroopa Parlamendi algatusega „Ukraina kodanikuühiskonna keskus“, võimaldades vabaühendusel Promote Ukraine kasutada

komitee ruume aadressil rue de Trèves 74 ja selle logistikaseadmeid.

Ametlik ruumide üleandmise tseremoonia toimus 20. aprillil 2022 komitee Jacques Delors'i hoones. Komitee president **Christa Schweng** tervitas Ukraina kodanikuühiskonna esindajaid, andes neile Ukraina lipu värvides sümbolse vaba sissepääsu loa.

Christa Schweng sõnas: „Komitee kui organiseeritud kodanikuühiskonna kodu ELis avab oma ukseid Ukraina organiseeritud kodanikuühiskonnale, mis kuulub meie Euroopa perekonda. Me toetame Ukrainat ja selle rahvast ning muudame oma solidaarsuse konkreetseks tegevuseks. Kaitseme üheskoos oma ühiseid väärtusi: vabadust, demokraatiat ja õigusriiki.“

Ukraina kodanikuühiskonna koordineerija **Natalia Melnõk** rõhutas: „24. veebruar muutis meie elu. Mitte paremaks. Me ei vaja aga kaastundeavaldusi. Meil on nüüd palju tööd ja ma loodan, et nendes ruumides saame teha ära veelgi rohkem, et toetada ukrainlasi. See keskus on avatud kõigile eurooplastele, kes soovivad Ukrainat toetada.“

Ukraina ELi missiooni asejuht **Serhi Tereško** lisas: „Me oleme väga tänulikud solidaarsuse eest Ukrainaga ning selle eest, et Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis vastu resolutsiooni „Sõda Ukrainas ning selle majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnamõju“. Täname Teid toetuse eest ELi ja Ukraina kodanikuühiskonna platvormil, mis on aidanud meil Euroopa Liidule lähemale jõuda. Ruumide andmine meie kasutusse on esimene samm ELi institutsioonides Ukraina alalise kohalolu loomise suunas.“

Vabaühenduse Promote Ukraine esimees **Marta Barandi** rõhutas: „ELi institutsioonid on andnud meile võimaluse võtta sõna. Nüüd saame ruumi, kus teha tööd – koha, kus teha koostööd Euroopa kodanikuühiskonnaga.“

Ukraina kodanikuühiskonna tegevuse koordineerimiseks kasutatakse B68 hoone ruume ja parkimiskohti (rue de Trèves 74) ning antakse haldus- ja logistilist tuge (seadmed, trükkimine ja IT-teenused). Komitee hõlbustab seega vabaühenduse Promote Ukraine tööd, pakkudes talle Euroopa südames turvalist kodu.

KOMITEE LIIKMED VÕTAVAD SÕNA

Inimeste erakordne abivalmidus ukrainlaste suhtes

„Kohe sõja algusest peale oleme näinud inimeste erakordset abivalmidust ukrainlaste suhtes, see on ainulaadne näide solidaarsusest, ühtsusest ja altruismist. Komitee liikmed ja nende organisatsioonid on tegutsenud muljetavaldavalt ja on täielikult pühendunud Ukraina pagulaste abistamisele“.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee asepresident Cillian Lohan tutvustab kodanikuühiskonna pidevaid jõupingutusi sõjas kannatada saanud Ukraina toetamisel.

Me aitame Ukraina ettevõtjatel varemetest välja pääseda ja oma ettevõtteid Poolas uuesti luua

Tomasz Wróblewski, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liige, Poola

Kui see sõda on lõppenud, ei määratle Euroopat enam mitte Teise maailmasõja ega külma sõja kogemused, vaid praegu Ukrainas toimuv ja selle tagajärjed, mida ei ole veel võimalik ette näha. See, millest me praegu läbi läheme, ja see, mida me sellest õpime, muudavad suuresti meie arusaamu maailmast.

Poola jaoks läheb see kõik igaveseks ajalooraamatutesse kui otsustav, rahvust kujundav hetk. See, mida õppisime maailma hapruse kohta, vaadates, kuidas miljonid inimesed põgenevad kurjuse eest, aga ka see, mida me õppisime iseenda kohta, võttes oma kodudes vastu sadu tuhandeid võõraid inimesi, jätab oma jälje aastateks.

Mõnikord räägitakse Poolas riigi ukrainiseerimisest, nende kahe riigi vaimsest lähenemisest.

2,7 miljonit meie riiki saabunud inimest on leidnud elamispinna, abi ja koha oma lastele koolides ja lasteaedades.

Kõik minu tuttavad ja inimesed, keda ma tänaval või poodides kohtan, teevad midagi, et aidata. Igaüks omal moel. Kõige julgemad veavad Ukrainasse ravimeid ja kuulikindlaid veste. Teised veedavad kogu oma vaba aja, aidates sisserändajatel dokumente täita, avada pangakontosid või otsida tööd. Need, kes on piirialadel, veedavad kogu päeva pagulaste vastuvõtmisel, kes ületavad meie piiri üha suuremal hulgal.

Nad valmistavad süüa, otsivad neile kedagi, kes pakub küüti teistesse linnadesse või riikidesse, jagavad sadu tuhandeid annetusi – tekke, seljakotte, kaisukarusid lastele. Kõik see jõuab sinna piirialadele kogu maailmast.

See, mida me saame teha ettevõtjate organisatsiooni liikmetena, on aidata seal, kus me saame anda kõige suurema panuse. Me aitame Ukraina ettevõtjatel oma ettevõtteid Poolas uuesti luua. Aitame neil ära tulla varemtes seisvatest tehastest, kauplustest, kliinikutest või ilusalongidest ja pakume inimestele – kellest paljud on jäänud ilma koduta, ilma vahenditeta elatist teenida ja ilma oma lähedasteta – tööd Poolas.

Varssavi kesklinna rajasime büroo Ukraina ettevõtjate organisatsioonide jaoks. Lisaks kontoripindadele ja haldustoetusele aitame neil leida ruumi ettevõtetele, kes otsustavad oma äri Poolas uuesti üles ehitada. Alustasime kümnete tuhandete ruutmeetrite tootmispindade rentimisega. Tänu Varssavi tööstuspiirkonna Poola ettevõtjate suuremeelsusele saavad Ukraina ettevõtjad ruume kasutada tasuta. Nad maksavad ainult vee ja prügi äraveo eest.

Pärast peaaegu kaks kuud kestnud pagulaskriisi ei ole Poolas loodud ühtegi põgenikelaagrit ega muud kohta, kus inimväarikus ja turvalisus oleksid ohus.

Ukraina on sisenemas sõja uude etappi, kuid see kehtib ka Poola kohta. Me tahame anda inimestele, kes on leidnud Poolas turvalise varjupaiga, nende elu tagasi. Me ei saa anda neile tagasi nende riiki, kuid vähemalt tööd pakkudes saame neil aidata taastada teatud normaalsust.

[Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liikmed viivad Ukrainasse humanitaarabi](#)

Marcin Nowacki, EMSK liige, Poola

8. märtsil 2022 korraldasid minu Poola organisatsioon (ZPP) ja Kulski sihtasutus (millega on seotud EMSK liige Małgorzata Bogusz) väikese, kuid kiire humanitaarabikonvoi.

See oli tol nädalal teine sõit. Läksin koos Małgorzata Boguszi ja võrgustiku Atlas aseesimehe Tom Palmeriga (USA) Ukraina linna Lvivi. Sõidu eesmärk oli viia Ukrainasse ravimeid ning meditsiini- ja hügieenitarbeid. Kahe täislaaditud bussiga jõudsimise kohtumispaika, mille olid määranud meie Ukraina partnerid, kes tooted pakendavad ja toimetavad need kohtadesse, kus neid kõige enam vajatakse.

Poola-Ukraina piiril kulges Poola poole pikk katkematu sõiduautode ja busside rivi. Tsiiviilelanike evakueerimise vajadus kahjuks mitte ei vähene, vaid kasvab süstemaatiliselt. 10. märtsiks 2022 oli Poola vastu võtnud juba üle 1,5 miljoni ukrainlase.

Teekonnal Lvivi läbisime mitu kontrollpunkti. Suurim neist, mida turvas sõjavägi, asus otse linna sissepääsu juures. See oli väga elav koht, kus kihas inimestest. Linnas oli mitusada tuhat inimest rohkem kui tavaliselt. Lviv on praegu Kesk- ja Ida-Ukraina abistamist toetav transpordi- ja logistikakeskus. Linna ääres kohtusime oma kontaktisikuga, kes juhatas meid logistikakeskusesse. Seal ootas rühm inimesi ja nad alustasid kohe mahalaadimist. Kõik tooted sorditi ja kataloogiti korralikult. Protsessi juhtimine oli kõrgel tasemel ning pärast oma jõupingutusi leidsime aega vahetada mõtteid praeguse olukorra ja ukrainlaste suurimate vajaduste üle. Lvivi elanikud on avanud oma kodud ning pakkunud Venemaa rünnaku all olevatest piirkondadest pärit pagulastele majutust, toitu ja transporti.

Minu sealviibimise ajal andsid Ukraina partnerid meile teada oma peamised soovitusel ja vajadused. Tegime iga päev koostööd ja mul on au edastada nende sõnum. Nende soovitusel ja vajadused võib üldiselt rühmitada kolmeks: need on poliitilised, sõjalised ja tsiiviillaadi. Kõige pakilisemad neist on järgmised:

- rahaline abi ja sõjavarustus – see on valitsuste ja suuretevõtete ülesanne;
- Venemaa ja Valgevene survestamine ning põhjalikud ja laiaulatuslikud sanktsioonid. Sanktsioonid, millest ei saa kõrvale hoida. Sellega kaasnevad ka kulud ja me peame sellega leppima. Lõpuks on käes aeg meie energiapoliitika uuesti määratleda.

Valitsused, tööandjate ja töötajate organisatsioonid ning kodanikuühiskond tervikuna saavad võtta järgmisi konkreetseid meetmeid:

- aidata varuda meditsiinivahendeid;
- varustada muude vajalike tarvetega meie partnerite soovitusel kohaselt;
- toetada perede evakueerimist. Ukrainast tagasi tulles saime transportida Ukrainast lahkuda soovivaid inimesi. Teine võimalus on tegutseda piiril ja abistada transpordiga;
- võtta vastu ja majutada ELi riikidesse saabuvaid peresid. Selle piirkonna riigid vajavad tuge pagulastele majutuskohtade leidmisel – vabu tube teie kodudes ja teie tühjades korterites. Meil Poolas on juba üle 2,8 miljoni sõjapõgeniku;
- lihtsustada nende inimeste töötamist, kes suudavad ja soovivad töötada.

Toonitan, et sellist pagulaskriisi nagu praegu ei ole Euroopa lähiminevikus enne kogetud. Sellega toimetulekuks peame kaasama kõigi liikmeriikide kodanikuühiskonna.

Varjupaik Ukraina pagulastele Rumeenias

Ionuț Sibian, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liige, Rumeenia

Rumeenias on mitmed kodanikuühiskonna organisatsioonid, sh [FONSS](#), [Afterhills Association](#), [ParentIS Association](#) ja [Our Smile Group Association](#), ühendanud jõud [Iași linnaga](#), et seada sisse pagulaskeskus sõja eest põgenevatele ukrainlastele. Järgmine lugu, mille jutustas minu kolleeg Mihaela Muntean, on üks meie paljudest liigutavatest kogemustest.

Esimene pagulane, kes jõudis [Iași pagulaste humanitaar- ja sotsiaalabi keskusesse CTR Nicolina](#), oli kahe nädala vanune lovana – pommivarjendis sündinud tilluke vagus tüdruk samuti vaikselt ja kahvatu ema süles, selja taga 21päevane teekond. Seejärel tulid pikk Roman, pisitüdruku isa, Romani ema ning tema 86aastane vanaisa. Neli põlvkonda astus maha täistuubitud autost ja kõndis aeglaselt vastuvõtulaua suunas.

- Kust te tulete?

- Harkivist!

See sõna oli täis valu, nagu räägitaks vanglakaristusest.

Meie keskus ei olnud veel ametlikult avatud, kuid üks kolleeg helistas tollipunktist ja küsis, kas me saaksime nad vastu võtta, nii et me paigutasime nad haavatavas olukorras inimestele mõeldud kahele korrusele.

Väike tüdruk oli sündinud kolm päeva pärast nende kodunt lahkumist, sõjatingimustes. Millist terrorit pidi see noor ema kogema... Romani süda oli kindlasti jagatud kaheks, tundes ühelt poolt kohustust võidelda oma rahva eest ja teisalt vastutust kaitsta nii paljusid haavatavaid inimesi enda ümber.

Kui nad oma kompsudega autost välja astusid, soovisid nad vaid magada. Pärast esimest ööd ütlesid nad mulle, et meie majas on nii vaikne. Ent pisitüdruk oli rahutu ja vana mees, kelle silmanägemine ei olnud enam paremate killast, ei rääkinud kellegagi. Ta oli kogenud sõda teismelisena. Nüüd, oma kepile toetudes, koormaks kõrge iga ja elukogemus, mida ta ei saanud maha jätta, liikus mees vaevatult ühelt diivanilt teisele.

Esimene päev keskusel tähendas lovanale vanni ja beebimassaaži meie [ParentIS](#) meeskonnalt. Tegelikult me keerlesime kõik nende ümber. Järgmiseks hommikuks olid nad rohkem väljapuhanud, olles maganud ärkamata kogu öö, mille jooksul ei nõudnud pisike isegi süüa.

Sellele järgnesid rahulikud päevad jutuka ja toredate vanaema, diskreetse ja meeldiva ema ning armsa vastsündinuga. Roman hakkas kiiresti toetama teisi pagulasi, aidates neid igal võimalikul moel, tundes ilmselt, et annab nii tagasi selle, mis talle oli antud. Nendega koos pesime ja riputasime kuivama pesu, rääkisime lugusid. Vana mehe meeoleolu paranes piisavalt, et vastata tervitustele ning jõuda täpselt õigel ajal söögilaua taha.

Tasakaal lõi taas kõikuma mõned päevad hiljem, kui Romani ema, abikaasa ja pisitüdruk püüdsid lahkuda Belgiasse. Lennujaamas selgus, et vaid tema emal on võimalik lahkuda. Abikaasal puudus biomeetriline pass.

Ma ei taha teada, kuidas pidi end tundma naine, kes jättis maha oma poja, lapselapse ja isa. Kui Roman laps süles tagasi tuli, olime kõik õnnetud. Lõpuks leidsid nad võimaluse noore ema ja pisitüdruku lahkumiseks. Jäid vaid mehed, vaikselt ja kurvalt, kumbki üksi oma mõtetes ja abitusel. Varsti olid nad taas teel. Nad jätsid meile mälestuse pagulasest, kellest sai viivuks kolleeg, meie ühise rõõmuhetke hommikust, mil ema ütles, et pisitüdruk oli rahunenud ja ärkamata maganud, ning Romani tänukirja, milles ta väljendades tohutut rõõmu, et nad saavad olla tunnistajaks imele nimega lovana – lapsele, kes kangekaelselt otsustas sündida ajal, mil teised surid.

Ungari: aitame igal võimalikul moel

Zsolt Kükedi, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liige, Ungari

Keskkonnaorganisatsiooni esindajana tean, et praegu on selle inimtragöödia valguses väga vähe ruumi keskkonnakaalutlusteks, ning et pagulaste sissevooluga vahetult

silmitsi seisvad inimesed hindavad kõrgelt isegi kõige lihtsamat märki huvist, kaastundest ja vähimastki abipakkumisest.

Tänu oma regionaalarengualasele tööle tunnen paljusid linnapäid ja omavalitsusjuhte, kes pärast sõja puhkemist pakkusid pagulastele kohe ja isetult oma rahvamaju ja ühist ruumi. Üks vaevu 700 elanikuga asula võttis vastu rohkem kui sada ukrainlast. Sellest ajast alates on nad neile valmistanud toitu, pakkunud ulualust ja pesnud nende riideid. Kohe pärast sõja puhkemist, kui pöördusin tagasi koju komitee täiskogu istungjärgult, kirjutasin 18 kohaliku omavalitsuse liikmele, linnapeale ja omavalitsusjuhile Ida-Ungaris, küsides, milline olukord neil valitseb ja millega me saaksime neid aidata kaugelt Budapestist. Ma ei kavatsenud tormata ise piirile, kuna esialgu on entusiastlikest vabatahtlikest humanitaartöös rohkem kahju kui kasu.

Üheksa inimest 18st, kellega ühendust võtsin, vastas. Oletatavasti ei olnud teistel aega e-kirju lugeda või neile vastata, mis on selles olukorras täiesti arusaadav. Vastanud pidasid mu kirja siiski julgustavaks. Neil oli lihtsalt väga hea kuulda, et me mõtleme nende peale, ning mõista, et meie poole on võimalik pöörduda. Keegi küsis raha tekkide ja pesuainete jaoks. Keegi suunas mind sinna, kus oli vaja annetusi. Ent üldiselt lubasid nad, et võtavad ühendust, kui olukord stabiliseerub ja kui nad seda koormat enam rahaliselt või isiklikult kanda ei suuda.

Andsime neile abi ka teisel moel: kogusime meditsiinitarbeid ja viisime neid abivajajatele, kes ei suuda neid sellises olukorras ise hankida. Viisime minu naise töökohast stoomikotte. Stoomikotid on mõeldud inimestele, kes ei saa oma keha jääkaineid loomulikult teel väljutada seedetrakti või kuseteede teatavaid osi mõjutava defekti või haiguse tõttu. Keha jääkained erituvad kõhuseina teatavasse ossa tehtud avause ehk stoomi kaudu. Need patsiendid vajavad iga päev uut kotti. Nende elutähtsate kottide transportimine ei kuulunud esialgu meie plaanidesse. Ent meie elud on piisavalt keerulised mõistmaks, et sellises olukorras tuleb meil teha ka ebaharilikke annetusi.

Oma sektsiooni koosolekutel Euroopa Majandus-ja Sotsiaalkomitees oleme arutanud Ukraina ja Venemaa sõda ja selle mõju. Mul paluti kutsuda kõnelema keegi otse lahinguväljalt ning tuumaekspert, et mõista Ukraina tuumaelektrijaamadega seotud ohtu. Kuna mul on tänu oma arendustööle palju isiklike tuttavaid Ukrainas, õnnestus mul saada ühendust Harkivist pärit noormehe Serhi Prokopenkoga, kes on innovatsiooni- ja ettevõtlusspetsialist, konsultant ja majandusteadlane. Ta kommenteeris olukorda otse lahinguväljalt

Harkivis asuvast punkrist, kuhu ta oli varjunud pärast piirkonna pommitamist vahetult enne meie koosolekut. Kuna internetiühendus hangus, rääkis ta vaheldumisi Ungari tuumaekspertdiga, kes pidi sõna saama pärast teda. Riikliku avaliku halduse ülikooli vanemteadur dr Zsolt Hetesi on keskkonna-, energia- ja kestlikkusuuringutega tegelenud alates 2005. aastast. Varem on ta kestliku arengu ja ressursside uurimisrühma ühe juhina rääkinud palju kriisist, mis tuleneb ülerahvastatusest ja ressursside ületarbimisest. Ressursside ammendumise eksperdina rääkis ta tuumajaamade olukorrast, haavatavusest ja võimaliku tuumakatastroofi ohust mõnes Ukraina neljast tuumaelektrijaamast. Ta püüdis kuulajaskonda rahustada, et praegu ei näi need tuumaelektrijaamad kujutavat endast otsest ohtu maailmale. Selle ettekande järel sai sõna Serhi ja tema kõnes võisime tajuda sõja tegelikkust. Tema sõnavõtule järgnes pikk aplaus. Sektsioon oli südamest liigutatud tema sõnadest ega suutnud keskenduda oma tavapärasele tööle.

Minu arvates on ka see humanitaartöö: suhelda inimestega, kes on sõja tõttu isoleeritud, ning heita kõrvale oma näiline turvatunne, et reaalsuspuhang jõuaks meieni ja me tunneksime, et ka meie saame siit kaugelt midagi ära teha.

Avatud tund Ukraina ajaloost

Tatjana Babrauskienė, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liige, Leedu

Leedu hariduskogukond jälgib Venemaa praegust laiaulatuslikku ja üliagressiivset sõjategevust Ukrainas sügava kurbuse ja hämmastusega ning on loonud algatuse, et selgitada nooremale põlvkonnale Ukraina ajalooga seotud müüte ja tegelikkust.

Väga oluline on mõista hiljutise enneolematu agressiooni põhjuseid. Üks neist on Venemaa infosõda, mis hõlmab propagandat, desinformatsiooni ja valeuudiseid Ukraina kohta.

Leedu Haridus- ja Teadustöötajate Ametiühing (LŠMPS) on korraldanud Leedu koolides kampaania infosõjaga võitlemiseks ja Ukraina toetuseks. 28. veebruaril kutsusime kõiki aineõpetajaid ja haridusasutuste juhte üles andma Ukraina toetuseks oma esimese tunni Ukraina toetuseks ja tõese ülevaate esitamiseks riigi ajaloost.

Ametiühingu aseesimees ja ajalooõpetaja **Audrius Jurgelevičius** võttis avatud tunnis läbi sajandijagu Ukraina ajalugu ja tutvustas riikluse algeid. Tundi kanti üle reaajas ja sellest võisid osa võtta kõik Leedu koolid.

Tunnil oli kolm eesmärki: esiteks näidata, et Ukrainas elavad inimesed, ukrainlased, on iseseisev rahvas ja mitte venelased, ning teiseks, et ukrainlased on kujundanud oma ajaloo ja oma riigi, mida nad nüüd juhivad. Et nad rajasid oma riigi ise, ei ole neil mingit põhjust olla selle eest kellelegi tänu võlgu ja seega pole kellelgi õigust seda neilt ära võtta. Tunni kolmas eesmärk oli paljastada teatavad müüdid, mis Ukraina ajaloost rääkides võidakse vahel muuta valedeks.

Tund on juba tõlgitud vene, poola ja inglise keelde ning seda levitatakse Leedu diasporaa ja organisatsiooni Education International kaudu kõikjal.

Valmistasime kleebiseid ning palusime õpilastel neid välja printida ja tunni ajal nähtavale kohale asetada, et Ukrainale toetust väljendada. Samuti palusime neil tunni ajal pilti teha ja need meile saata. Oleme pilte jaganud Ukraina hariduskogukonnaga, kellele avaldasime oma toetust ja solidaarsust.

On väga oluline jääda ühtseks. Me ei tohi lasta ajalugu ümber kirjutada.

Tund koos ingliskeelsete subtiitritega on kättesaadav aadressil

<https://www.youtube.com/watch?v=G0lu8AM0o8c&t=17s>

Kuidas aitab Leedu kodanikuühiskond Ukrainat?

Emilis Ruželė, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liige, Leedu

Märtsi alguseks olid leedukad annetanud üle 12 miljoni euro. Minu organisatsioon Investors' Forum on annetanud 1000 eurot ja meie liikmesettevõtted on annetanud rohkem kui 300 000 eurot mitmesugustele

Ukrainat toetavatele organisatsioonidele.

Vabatahtlike organisatsioon Stiprūs Kartu (Koos Tugevam) aitab leida Ukrainast pärit pagulastele transporti, majutust ja muid vahendeid. Investors' Forum on muutnud poole oma Vilniuses asuvast kontorist abipinnaks ja on valmis seal vastu võtma ühte pagulaste perekonda. Isiklikult olen valmistanud oma korteris ühe toa pagulaste vastuvõtmiseks.

Lisaks protesteerivad Vilniuses inimesed iga päev Venemaa saatkonna ees.

Portugal: avalikel meeleavaldustel kõlab: „Ei sõjale! Rahu poolt!“

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liige Fernando Manuel Mauricio De Carvalho

10. märtsil toimus Lissabonis Largo de Camõesi väljakul tugevas vihmasajus avalik meeleavaldus, kus meeleavaldajad võtsid sõna sõja, sanktsioonide ja isikute vastu, kes saavad kasu relvade müügist või kasutavad sõda militariseerimise ettekäändena. Meeleavaldused toimusid ka riigi teistes osades.

Lissaboni protestijad kandsid siniseid või valgeid lippe, millel olid käsitsi joonistatud tuvi ja sõna „rahu“. „Lõpetage sõda, andke rahule võimalus!“ oli ürituse läbiv sõnum, millele keskenduti ka mitmes kõnes. Sõnavõtjate hulgas oli ka João Coelho Portugali Töötajate Keskliidust (CGTP-IN). Ta mõistis hukka „sõjapistrikud“, kes koonduvad Euroopas, et suurendada relvastust, ja need, kes saavad nüüd relvade müügiga rikkaks.

Portugali Töötajate Keskliit väljendas solidaarsust sõjaohvritest töötajate ja rahvastega, eelkõige Ukrainas elavate inimestega. Organisatsioon on oma tegevuses alati juhindunud rahu eest seismise ja sõja hukkamõistmise põhimõtetest, rõhutades vajadust lõpetada sõda ja anda võimalus rahule.

Me kutsume üles dialoogile, et leida konfliktile rahumeelne lahendus. Sõda ei ole lahendus ning me tunneme muret Ukraina ja kõigi teiste riikide töötajate ja inimeste pärast, kuna just nemad kannatavad esmalt ja peamiselt sõja ja hävingu tõttu.

Me usume, et rahu eest seismiseks peame võitlema militarismi ja võidurelvastumise vastu, keskendudes rahumeelsele lahendusele, mis hõlmab vastastikusel usaldusel, koostööl ning Euroopa riikide ja rahvaste julgeolekul põhinevate kokkulepete või dialoogimehhanismide loomist. Seetõttu on sõjalisele eskaleerumisele kiiresti vaja lõpp teha.

Sanktsioonid ei peata sõda ning neil on kahjulikud tagajärjed töötajatele ja inimestele nii mõjutatud riikides kui ka mujal. Sanktsioonid selliste riikide vastu nagu Iraak on näidanud neid mõjusid ja neist tulenevat elutingimuste halvenemist ning tagajärgi teistele riikidele. Selleks tuleb nüüd võtta meetmeid, et võidelda rünnakute vastu, mis on suunatud töötajate elutingimuste ohustamisele.

Portugali Töötajate Keskliit juhib tähelepanu vajadusele tagada pagulaste täielik toetamine, võideldes samal ajal rassismi ja ksenofoobia kõigi vormide vastu, ning rõhutab vajadust humanitaarabi järele, et lahendada probleeme, millega seisavad silmitsi inimesed Ukrainas ja naaberriikides.

Me väljendame taas oma solidaarsust sõjaohvritega, eelkõige Ukraina rahva ja töötajatega, aga ka Palestiina ja Lääne-Sahara, Jeemeni, Somaalia, Süüria ja Afganistani elanike ja töötajatega. Samal ajal rõhutame, et rahu saavutamise tee tuleb rajada kooskõlas rahvusvahelise õigusega ja ÜRO raamistikus.

„Meie maja on neile avatud“

Kuulake, kuidas Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liige **Ionuț Sibian** kirjeldab Rumeenia kodanikuühiskonna ulatuslikku koondumist, et abistada sõjavarju otsivaid Ukraina pagulasi, ja innustab kogu Euroopa kodanikuühiskonda näitama oma Ukraina naabritele üles külalislahkust: „Meie sõnum välismaailmale peab olema: meie maja Brüsselis on neile avatud. Oleme oma Ukraina kolleegide jaoks olemas ja hoolitseme nende eest, et pakkuda neile turvavõrku, moraalselt tuge ja kõike, mida nad vajavad.“

Euroopa solidaarsus tegudes

Vaadake Saksamaa esindaja **Antje Gersteini** kirjeldust sellest, kuidas saksa kodanikuühiskond osutab Ukraina põgenikele väga konkreetset abi.

„Ma olen uhke, et suutsime kiiresti koondada oma jõud, et toetada Ukrainat, selle rahvast, ettevõtteid ja kodanikuühiskonda konkreetsete tegudega. Mitmed Saksamaa jaemüügi- ja toiduettevõtted on tarninud Ukrainasse 4000 tonni toiduaineid. See on Euroopa solidaarsus tegudes.“

Hispaania Töötajate Üldliit eraldab humanitaarabile protsendi oma eelarvest

Selles videoläkituses kutsub EMSK hispaania liige Salgado Manuel Garcia üles rahule, solidaarsusele ja austusele, tehes samas teatavaks oma ametiühingu lubaduse aidata sõjas kannatada saanud ukrainlasi.

„Hispaania suurima ametiühingu – Hispaania Töötajate Üldliidu nimel mõistame täielikult hukka Vladimir Putini armee sissetungi Ukrainasse. See ei ole mitte ainult rünnak Euroopa Liidu aluseks olevate väärtuste vastu, vaid ka rünnak tsiviilelanike vastu. Me kutsume üles olema solidaarsed ja andma kiirelt humanitaarabi“.

Poliitiline, majanduslik ja strateegiline reageerimine Ukrainas toimuvale sõjale

Cinzia del Rio, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liige, Itaalia

Venemaa sissetung Ukrainasse muudab maailmas ja päris kindlasti Venemaa ja ELi vahelisi geopoliitilisi ja majandussuhteid. Demokraatlik rahvusvaheline üldsus ja ametiühinguliikumine on mõistnud kindlalt hukka vaenuliku sõjalise sekkumise, mis nõuab ohvreid tsiviilelanike hulgas ning hävitab Ukraina linnade tsiviil- ja majandusstruktuure.

Oleme väljendanud oma täielikku toetust Ukraina rahvale, korraldanud demonstratsioone Putini ja tema provotseerimata sõja vastu ning toetame rangete Venemaa-vastaste majandussanktsioonide kehtestamist, mis peaks režiimile survet avaldama. Pärast pooltteist kuud ei ole jõhkrused lõppenud, humanitaarkoridoride loomine on osutunud keeruliseks, miljonid Ukraina elanikud on riigist lahkunud, et otsida varjupaika ELi

riikides, paljud on sunnitud Ukraina-siseselt ümber asuma ning läbirääkimised relvarahu ja rahuprotsessi üle on seiskunud.

Kodanikuühiskonna organisatsioonid, ametiühingud ja vabaühendused kogu ELis, eelkõige Ukrainaga piirnevates riikides, on näidanud üles tingimusteta solidaarsust, pakkudes pagulastele kohest abi, arstiabi, peavarju, toitu, riideid ja ravimeid. [Ajutise kaitse direktiiv](#) oli esmatähtis neile ELis kaitse ja õiguste tagamiseks, aidates neil hädaolukorraga toime tulla ja meie ühiskonda võimalikult suurel määral integreeruda. Lisaks peame meeles pidama, et 80% pagulastest on naised ja lapsed, kes kogevad esimest korda julmust ja vägivalda, mille psühholoogilised tagajärjed jätavad armid kogu eluks. EL peab olema valvas, et tagada nende haavatavate rühmade kaitse ning seista vastu ka inimkaubanduse ja seksuaalse ärakasutamise ohule.

Venemaa sissetung Ukrainasse on tugevdanud Ukraina rahvuslikku identiteeti ja geopoliitilist suunda läänemaailma demokraatlike riikide poole ning kiirendanud ELiga ühinemise protsessi. Samuti on see taasühendanud ELi ja USA, kindlustades nende vahelisi suhteid, ning lähendanud ELi riike, kes on reageerinud Venemaa sissetungi ja sõjaliste jõhkruste üksmeelse hukkamõistmisega. Kuid pärast ELi esimest sanktsioonide paketti, mida hiljuti laiendati söeimpordile, ei ole praegu võimalik teha ühist otsust eelkõige gaasi ja nafta impordi keelustamise kohta, sest see tähendaks, et Euroopa peab kiiresti otsima alternatiivseid tarneallikaid, et mitte muuta oma majanduslikku püsijäämist Venemaast sõltuvaks. Selleks ei ole me aga veel valmis. Vajame Euroopa valitsuste ühehäälselt otsust ning Venemaalt energia impordi täielikul keelustamisel võib mõne riigi SKP-le olla äärmiselt kahjulik mõju.

See põhjustaks ettevõtete sulgemist ja töökohtade kadumist pärast pandeemiakriisi. Loomulikult võtab gaasi ja süsivesinike suhtes täieliku embargo kehtestamine aega, kuid kava on paigas ja varasemad majandussuhted Venemaaga on igaveseks kõrvale jäetud. Selles kontekstis on aga ELil kohustus päästa see, mis Ukraina majandusest veel alles on, et vältida pikaajalist katastroofi eelseisvatel aastatel ning alustada Ukrainaga ühinemisprotsessi üle konkreetset dialoogi, ilma et see kahjustaks käimasolevat ühinemisprotsessi Lääne-Balkani riikidega.

EL peab kehtestama kompensatsioonimeetmed, et tegeleda konflikti kahjulike majanduslike ja sotsiaalsete tagajärgede ning neist tulenevate sanktsioonidega, mis meie riike mõjutavad. Me ei saa eirata tõsiasja, et Venemaa suhtes kehtestatud sanktsioonid mõjutavad ELi kestliku arengu eesmärke, milles me leppisime kokku koos taasterahastu „NextGenerationEU“ paketi investeeringutega. Sellegipoolest peame pidama kinni rohe- ja digipöõrega seotud kohustustest ning tagama Euroopas parema sotsiaalse mõõtme.

Sõjal on tõsised tagajärjed ka maailma ja Euroopa toiduvarudele. See halvendab hindade tõusu tõttu veelgi Euroopa põllumajandustootjate ja tarbijate juba niigi rasket olukorda. Peame keskenduma meetmetele, millega tagatakse toiduga kindlustatus ELis nii lühikeses plaanis pärast sissetungi kui ka pikema aja jooksul. Seni ei tohiks me eirata sõja tugevat mõju ka ELi-väliste riikide toiduainetega varustamisele. Vältida tuleb uut sotsiaalset ja majanduskriisi, peatada toidu- ja naftahindadega spekulatsioonid ning võtta arvesse meetmeid nende lisakasumi maksustamiseks.

Esmatähtis on siiski teha lõpp sõjale ning leida tee läbirääkimiste alustamiseks ja rahu sõlmimiseks. Arvestades, et kaalul on ELi tulevik, peaks ELil saama tõeline geopoliitiline ja läbirääkimisi juhtiv osaleja. Hiinal ja Türgil on nendel läbirääkimistel oma poliitilised ja majanduslikud eelised, kuid nad ei ole demokraatia ja põhiliste inimõiguste austamise eestvedajad. See tähistab ELi jaoks ajaloolist pöördepunkti, millel on poliitiline, majanduslik ja strateegiline mõju kogu maailmale. EL peab võtma endale uued kohustused ja liikuma tugevama poliitilise integratsiooni poole: meil ei saa olla ühist kaitsesüsteemi ilma

ühise välispoliitika ning tugevama ja sidusama poliitilise integratsioonita. Mis tahes sammu integreeritud kaitse poole peab täiendama selge demokraatlik kontroll sellise süsteemi üle.

Sõja oht Euroopas peaks ajendama ELi riikide valitsusi töötama Euroopa tuleviku konverentsi raames selge poliitilise integratsiooni nimel.

EL peab oma väärtusi kaitsma ning tal on kohustus säilitada rahu, mida ta on Euroopas viimase 70 aasta jooksul taganud.

Tähtis hetk Euroopa kodanikuühiskonna jaoks

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liige Andris Gobiņš, Lāti

Igaüks meist saab aidata vabadust kiiremini ja kestmalt saavutada. Siin on toodud mõned mõtted, kuidas seda teha. Need põhinevad minu kogemusel paguluses elava põgenikepere lapsena ja nüüd Lätis töötamisel.

1. Peame teadma, millised on meie eesmärgid, ja vastavalt tegutsema.

See on selge. Mida varem saab Ukraina täielikult vabaks Venemaa okupatsioonist ja terrorist, seda vähem on seal mõrvu, vägistamist, piinamist, kannatusi ja hävingut. Ja seda vähem kahjustavaks kujuneb mõju ülejäänud Euroopale.

Peame tegema kõik (tõepoolest kõik!), mis meie võimuses, et aidata Ukrainal võita see sõda terrori vastu ja päästa ELi ja Euroopa tulevik. Jah, me saame kodanikuühiskonnana sellele kaasa aidata, kui avaldame otsustajatele survet ja nendega arutleme, kui paremini tegutseme ja tugevdame sidemeid kodanikuühiskonna organisatsioonidega.

2. Kodanikuühiskond võib valitsustelt nõuda järgmist:

- nõuda tegusid poliitikutelt (sh teie organisatsiooni liikmetelt või selle sõpradelt). Kõik vajalikud relvad tuleb kohale toimetada ning rakendada tuleb täielikke ja rangeid sanktsioone. Järeleandmistele ei ole kohta. – Mida meil teha tuleb:
- peame jõuliselt tegutsema valeuudiste leviku ja manipulatsioonide piiramiseks ning nende vastu võitlemiseks. – EL peab otsustavamalt tegutsema:
- Ukraina ja ELi idapiiril asuvate liikmesriikide jaoks tuleb välja töötada rahu-, taaste- ja vastupidavusmehhanism, et kujundada sellest maailma kõige stabiilsem ja jõukam piirkond.

3. Kodanikuühiskond ise ja kodanikuühiskonna heaks võib teha järgmist:

- boikottida kõike Venemaalt imporditud, sealhulgas energiat, ja ettevõtteid, kes jätkavad koostööd Venemaaga või Venemaal, ning osta Ukraina tooteid. – Siin tuleb meil teha veelgi rohkem:
- liituda nende ametiühingute mitteametliku võrgustikuga, kes keelduvad muu hulgas Venemaa laevu lastimast ja lossimast, ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega, kes teevad Ukrainaga koostööd või abistavad Ukraina pagulasi. – Tegutsegem kõigis neis valdkondades!
- võtta Ukraina-teemad päevakorda ja kaasata Ukraina organisatsioonide esindajad kõigil oma organisatsioonide ja võrgustike koosolekutel, nagu tegime meie komitee sektsioonide koosolekutel ja täiskogul. – Jätkakem selle hea tööga.

Kokkuvõtteks: agressor Venemaa ei tohi saada vähimatki kasu ega mingeid eeliseid. ELil on sellest enim võita, kui Ukrainast saab ELi liikmesriik.

Nagu ütlesime väga selgelt oma resolutsioonis, on komitee „seisukohal, et ELi ja rahvusvahelise üldsuse jaoks on äärmiselt oluline, et ühtegi piiri ei muudetaks sõjaliste vahenditega ning et agressor ei saaks mingit kasu. Kaitsta tuleb õigusriigi põhimõtet, mitte kõige tugevama õigust, ning Ukrainale tuleb maksta täielikku hüvitist“. Kõik muu kahjustaks oluliselt rahu ELis ja maailmas ning sellel oleks kujuteldamatult kõrge hind nii inimeste kui ka rahalises mõttes.

Usun, et Ukrainast peab saama ja saab väga pea ELi täieõiguslik liikmesriik. Koos Ukrainaga muutub EL tugevamaks ja – jah, ka paremaks. Kahtlemata ei jää puudu motivatsioonist, et teostada Ukrainas ülejäänud vajalikud reformid, ega ole vaja kahelda väga positiivses mõjus väärtustele ja nendega seotud poliitikale ELis.

Lätis veavad kodanikuühiskonna organisatsioonid Ukraina toetuseks algatust (#UkraineSolidarity ja #UkraineInTheEU) istutada Euroopa päeval, 9. mail päevalilli. Algatuses osalevad koos teistega ka peamised ELi institutsioonid. Osalege teiegi!

Toimetus

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Käesolevale väljaandele tegid kaastööd

Amalia Tsoumani (at)
Agata Berdys (ab)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Thomas Kersten (tk)

Vastutav koordineerija

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)

Aadress

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
Jacques Delors'i hoone,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel: (+32 2) 546 94 76
E-post: eescinfo@eesc.europa.eu

EMSK Info ilmub üheksa korda aastas komitee täiskogu istungjärkude ajal. EMSK Info on kättesaadav 23 keeles. EMSK Info ei ole ametlik aruanne komitee töö kohta, sellekohane teave avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas ja komitee teistes väljaannetes.

Artiklite kasutamine on lubatud, kui allikana mainitakse EMSK infot ja trükise link saadetakse toimetusele.

05/2022